

C - zondag 8 – 4 maart 2019 – Onze Lieve Vrouw en Sint-Pieter
Eerste lezing: Sir. 27,4-7; antwoordpsalm: Ps. 92; tweede lezing: 1 Kor. 15,54-58; evangeliëlezing:
Lucas 6,39-45 (C)

Huichelaars

We hebben het de laatste maanden weer eens gehoord, in allerlei commentaren en krantenartikelen, de harde verwijten die de Kerk krijgt over de misbruikaffaires. En dan wordt de Kerk weer dat bekende motto toegedicht, alsof wij altijd zouden zeggen: “Doe wat ik zeg, maar doe vooral niet wat ik doe”. Ik heb het de laatste tijd weer meermalen gehoord, op radio, televisie en in de bladen.

Soms denk ik wel eens: “Het is alsof de Duvel ermee speelt”. Paus Franciscus had het afgelopen zondag ook al over de Satan. Inderdaad, het is alsof de Duvel ermee speelt. Het is pas enkele maanden na de grote misbruikaffaires in de Verenigde Staten. Een paar weken geleden stond de aartsbisschop van Lyon voor de rechter, en over die misbruik-affaires in Lyon komt precies nu een film uit, die op een festival in Berlijn een prijs heeft gekregen. En op diezelfde dag komt nota bene de pauselijke nuntius in Parijs in opspraak. En dat alles precies op het ogenblik dat in Rome de synode over het misbruik gehouden wordt.

En dan krijgt de Kerk van alle kanten weer die verwijten over zich heen, alsof alle bisschoppen, priesters en religieuzen altijd maar zouden zeggen: “Doe wat ik zeg, maar doe vooral niet wat ik doe”.

Welnu, het antwoord hebben wij in de Evangelie-lezing van vandaag. Iemand die zou zeggen “Doe wat ik zeg, maar doe vooral niet wat ik doe”, krijgt van Jezus op een niet mis te verstane wijze naar het hoofd geslingerd: “Huichelaar!” Een grote huichelaar ben je, als je anderen op hun fouten wijst, maar het zelf doet, als je de splinter in andermans oog ziet, maar niet de balk in je eigen oog. Je hebt dan, zoals wij zeggen, “een plank voor de kop”. En je bent een grote huichelaar.

En natuurlijk, dat weet ik ook. 99,99 % van de bisschoppen, priesters, diakens, religieuzen, monniken, zusters, broeders en missionarissen, wereldwijd, sloven zich dagelijks uit voor de Blijde Boodschap van Jezus. Maar de fouten van een enkeling worden nu eenmaal gemakshalve de hele gemeenschap aangerekend. En het schaadt de Kerk.

En natuurlijk, dat weet ik ook. Misbruikaffaires zijn helaas niet eigen aan de Kerk. Het komt voor in alle geledingen van de samenleving, zelfs binnen gezinnen. Maar als er één gemeenschap zou zijn waar het absoluut niet zou mógen voorkomen, dan is het toch wel bij de volgelingen van Jezus, de geloofsgemeenschap van katholieken, van christenen. Jezus zelf is er in ieder geval heel duidelijk over kindermisbruik: “Wie een kind van de goede weg afbrengt, die kan maar beter met een molensteen om zijn nek in zee geworpen worden en in de diepte verdrinken” (Matteüs 18,5-6). Duidelijke taal.

Het is allemaal niet om vrolijk van te worden, terwijl wij nu in het Carnavalsweekend zitten, dat nu juist een en al vrolijkheid is. Maar eigenlijk? Gaat het bij Carnaval ook niet een beetje om ditzelfde thema?

Carnaval is een feest dat de mensen een spiegel voorhoudt, de spiegel van het eigen handelen, de spiegel van de eigen tekortkomingen. In de Carnavalskranten, in de “buuten”, straks bij de “Groeten Optoch”, wordt op een ludieke manier commentaar gegeven op toestanden in onze samenleving, op de eigenaardigheden van deze of gene medemens, op het beleid van de gemeente Maastricht, en op onszelf. Niet sarcastisch, niet gemeen, maar met humor. Met een glimlach, zoals men iemand op de korrel kan nemen. Met een vleugje “Mestreechter geis”. Zoals de buutereedner doet.

Je mag vandaag spotten met iedereen, kritiek leveren, wat lachen om andermans tekortkomingen. Maar kijk eerst maar eens naar jezelf. Wees niet bang voor een gezonde dosis zelfspot. Verwijt je broeder niet de splinter in zijn oog, wanneer je zelf met een balk rondloopt. Kom niet te snel met een oordeel, beoordeel geen mens vóórdat hij gesproken heeft, zoals we lazen in de eerste lezing. Kijk eerst of er misschien een verstandig woord uit komt. Uit een goede boom, zegt Jezus ons vandaag, komen goede vruchten voort. En uit een zieke boom komen slechte vruchten. En daar weten we met al die misbruikaffaires nu ook alles van.

Beste mensen, vieren we dus van harte Carnaval, met een gezonde dosis spot en maatschappijkritiek, maar vooral een stevige dosis zelfkritiek en zelfspot. En kijken we ook eens kritisch naar onze verhouding met de medemens. En kijken we eens eerlijk of wij inderdaad goede vruchten voortbrengen.

In die zin wens ik u allen een “zaolige vastelaovend”. En straks, in de Vastentijd, hebben we veertig dagen de tijd om er nog eens rustig over na te denken.

Régis de la Haye, diaken